

Ευρωπαϊκά Συγχρηματοδοτούμενα Έργα για Ηλικιωμένους & Άτομα με Ειδικές Ανάγκες Υγείας

Αθηνά Λαζακίδου

Καθηγήτρια Πληροφορικής της Υγείας

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Διευθύντρια Εργαστηρίου Εφαρμογών Ψηφιακής Υγείας & Οικονομικών Υγείας (DigiTHEA Lab)

Μια Ελλάδα με Όλους για Όλους:
Εθνική Στρατηγική
για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρία
2024-2030

Απρίλιος 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

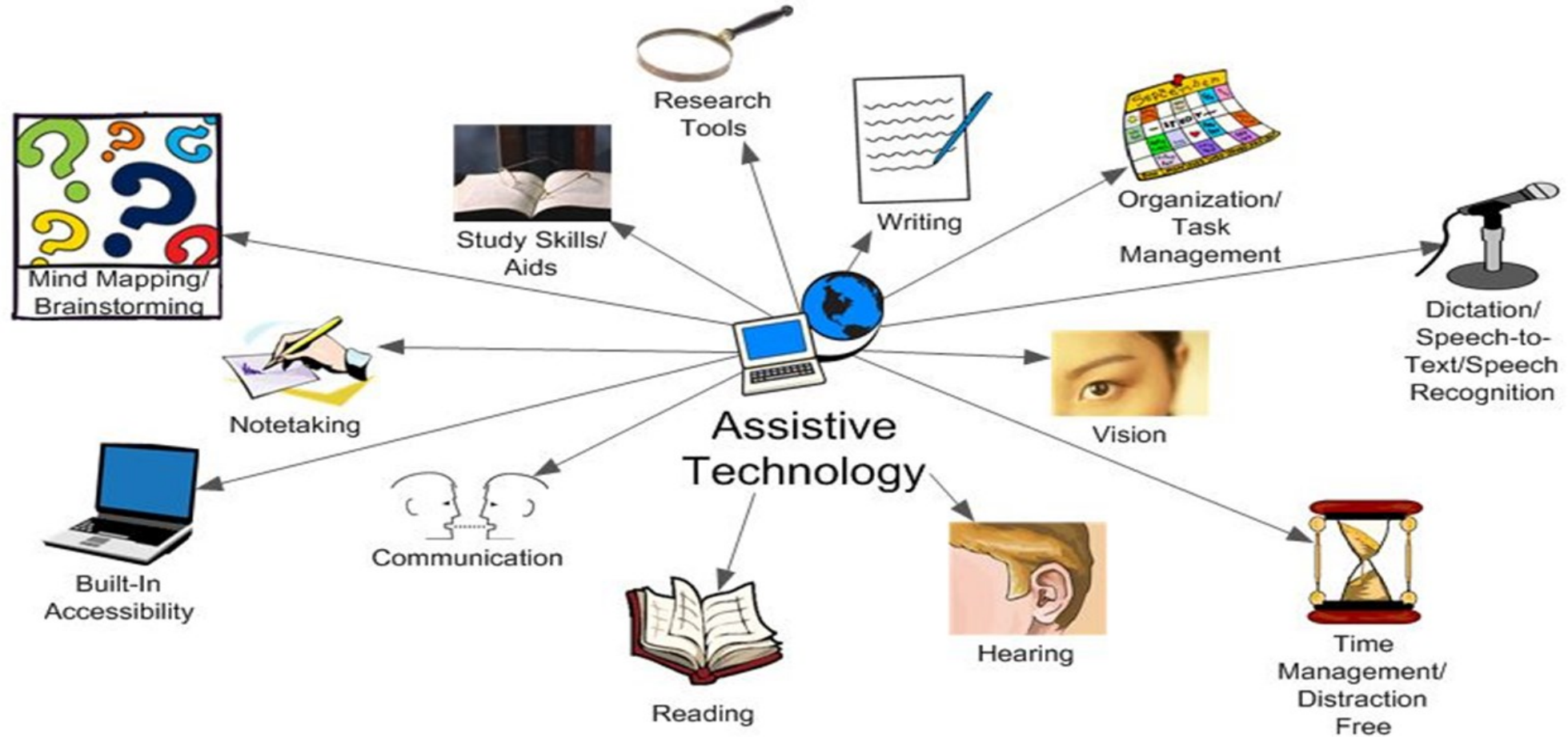
Αποσαφήνιση Όρου Υποστηρικτικής Τεχνολογίας

Στον όρο **Υποστηρικτική Τεχνολογία (Assistive Technology)** εμπεριέχονται εργαλεία, συσκευές, συστήματα και υπηρεσίες, οι οποίες παρέχουν ίσες ευκαιρίες και βοηθούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες υγείας να ξεπεράσουν κοινωνικά εμπόδια και να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία, εκτελώντας καθημερινές δραστηριότητες εύκολα, με επιτυχία και ασφάλεια.

Ειδικότερα, η Υποστηρικτική Τεχνολογία διευκολύνει την **κινητικότητα**, την **επικοινωνία**, την **εκπαίδευση**, την **προσωπική φροντίδα** και γενικότερα την **καθημερινότητα** των ατόμων με ειδικές ανάγκες υγείας π.χ. προβλήματα όρασης.

Υποστηρικτική Τεχνολογία για Όλους

ΠΛΗΘΩΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

The 30 Best Assistive Technology Apps

Time & Task Management
Choiceworks
Companion by Identifor
Evernote
I'm On It: Focus Timer
Memory Training
Too Noisy

Emotional/ Behavioral
Breathe, Think, Do
iMoodJournal
Model Me Going Places
Positive Penguins

Miscellaneous
Air Sketch
Montessori Numbers
SoundNote

Speech, Hearing, & Communication
Articulation Station
Avaz AAC
ClaroSpeak Plus
Flip Writer
Natural Reader
OverDrive
Pictello
Proloquo2Go
SentenceBuilder
TalkTyper
The Sounding Out Machine
Voice Dream Reader

Motor Skills
Busy Shapes
GoNoodle
Otsimo Special Education

Vision
Be My Eyes
Matrix Games 1 & 3

Υποστηρικτική Τεχνολογία για Ηλικιωμένους

Activator rehab poles

Toilet Aid

Reminder alarm clock

TV Ears

Chair Lift

Assistive Technology for the Elderly

Essential Medical hand bed rail

Buttoning Aid Hook

Medical Alert Device

Chair Lifts

Elderly fall Prevention

Voice Command Devices

Video Doorbell

Wearable Device

Autism Connect

Assistive Limb

Wheel chair

Automatic Calendar Clock

Knee Brace

Therapeutic Footwear

Distance Learning

Mobile Help for Seniors

Exoskeleton

Muscle Movement

Mobility

Hearing Aid

Εθνικό Σχέδιο Δράσης 2020-2023

- η θέσπιση και συγκρότηση της **Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας**, ως συμβουλευτικού οργάνου υπαγόμενου στον Πρωθυπουργό, με σκοπό την προώθηση της πρόσβασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες υγείας σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας,
- η δημιουργία της **Εθνικής Πύλης Αναπηρίας** (<https://epan.gov.gr/>) και του **ψηφιακού κόμβου** (<http://amea.gov.gr>), στον οποίο εκτίθεται το σύνολο των δράσεων, πολιτικών και νομοθετημάτων για την αναπηρία,
- η ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων για την παρακολούθηση και βελτίωση της προσβασιμότητας στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον,
- ο ορισμός των δικαιούχων της **κάρτας αναπηρίας** μέσω της διασύνδεσης με το **Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία**,
- η διαλειτουργικότητα πληροφοριακών συστημάτων για την **άμεση διασύνδεση δεδομένων αναπηρίας και χρόνιας πάθησης**.

Μετάβαση από το Εθνικό Σχέδιο Δράσης 2020-2023 στην Εθνική Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030

Παρά τις σημαντικές βελτιώσεις και καινοτομίες που εισήχθησαν κατά την προηγούμενη περίοδο, συνεχίζουν να υφίστανται σημαντικά εμπόδια, περιορισμοί, στρεβλώσεις και αδυναμίες, που δυσχεραίνουν την ποιότητα ζωής των ατόμων με αναπηρία και την πλήρη απόλαυση των δικαιωμάτων τους.

Η Εθνική Στρατηγική αναγνωρίζει ως βασική στοχοθεσία, με ορίζοντα το 2030, έξι πυλώνες στρατηγικής προτεραιότητας:

1. Καθολική προσβασιμότητα
2. Ανεξάρτητη διαβίωση στην κοινότητα
3. Πρόσβαση στην υγεία
4. Συμπερίληψη στην εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες
5. Πρόσβαση στην εργασία
6. Ορατότητα των ατόμων με αναπηρία και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας

Μια Ελλάδα με Όλους για Όλους:
Εθνική Στρατηγική
για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρία
2024-2030

Απρίλιος 2024

Εθνική Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030

Η Ελληνική Πολιτεία αναγνωρίζει την **ισότητα**, την **ελευθερία**, την **κοινωνική δικαιοσύνη**, τη **δημοκρατία**, τα **ανθρώπινα δικαιώματα**, τη **διαφορετικότητα** και τη **μη-διάκριση** ως θεμελιακές της αξίες, οι οποίες, ως εκ τούτου, αποτελούν τη βάση της **Εθνικής Στρατηγικής για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030**.

Με την Εθνική Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030 η Ελληνική Πολιτεία:

- **αλλάζει ταχύτητα,**
- **ενισχύει την εφαρμογή αρχών καλής διακυβέρνησης σε σχεδιασμό, συντονισμό, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών για την αναπηρία· και**
- **επενδύει σε εργαλεία ψηφιακής διακυβέρνησης και συλλογής δεδομένων για την αναπηρία και την προσβασιμότητα σε όλα τα επίπεδα.**

Ευρώπη και Αναπηρία (π.χ. η χρηματοδότηση της Δυτικής Μακεδονίας μέσω ΕΣΠΑ)

π.χ. για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Έργα στήριξης των ατόμων με αναπηρία στη Δυτική Μακεδονία με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Δυτικής Μακεδονίας 2014-2020 και 2021-2027

21
ΠΡΑΞΕΙΣ

ΣΥΝΟΛΟ
11.3 εκ €

6.2 εκ € για Δημιουργία Εγκαταστάσεων

340.000€ για Προμήθεια Λεωφορείων

2.1 εκ € για ΚΔΑΠ με αναπηρία

1.1 εκ € για Βελτίωση Προσβασιμότητας

1.2 εκ € για Κοινωνική Φροντίδα

400.000€ για Καταπολέμηση Διακρίσεων

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Η Ψηφιακή Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες Υγείας και Ηλικιωμένων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας το έργο «Ψηφιακή εκπαίδευση και ενδυνάμωση των ηλικιωμένων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες υγείας», συνολικής δημόσιας δαπάνης 6.804.866 ευρώ.

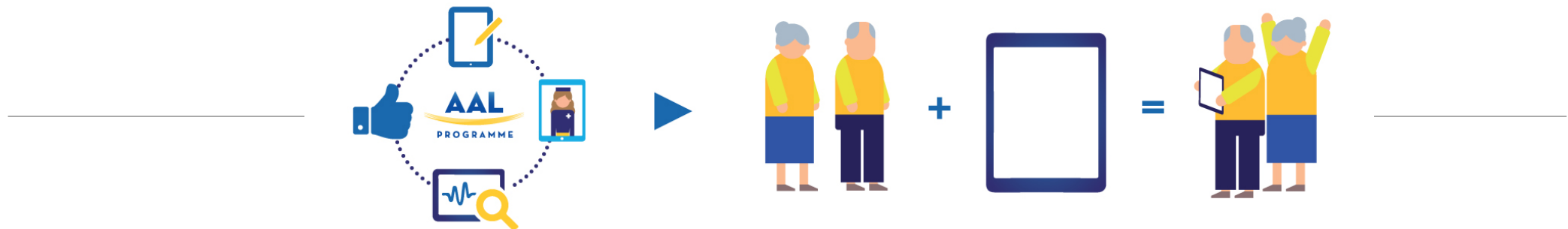
Το έργο αφορά σε προγράμματα εξοικείωσης και εκπαίδευσης των ηλικιωμένων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες υγείας στις νέες τεχνολογίες, κυρίως σε σχέση με την ψηφιακή πληροφόρηση, την επικοινωνία μέσω ψηφιακών εφαρμογών, την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών πληρωμών, τη χρήση των ψηφιακών εφαρμογών του gov.gr, τη χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης κ.λπ..

Η Ψηφιακή Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες Υγείας και Ηλικιωμένων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η δράση που αφορά στην ψηφιακή εκπαίδευση και ενδυνάμωση των ηλικιωμένων θα υλοποιηθεί σε **120 Κόμβους Ψηφιακής Ενδυνάμωσης Ηλικιωμένων** σε κατάλληλες δομές των δήμων όλης της χώρας (Λέσχες Φιλίας, ΚΑΠΗ, κλπ.). Η αντίστοιχη δράση που αφορά στην **ψηφιακή εκπαίδευση και ενδυνάμωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες υγείας** θα υλοποιηθεί σε **80 Κόμβους Ψηφιακής Ενδυνάμωσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες Υγείας** σε κατάλληλες δομές όλης της χώρας (Κέντρα διημέρευσης και ημερήσιας φροντίδας ατόμων με αναπηρία, Παραρτήματα του Ινστιτούτου Εθνικής Συνομοσπονδίας ΑμεΑ, κλπ.).

Το έργο εντάσσεται στον πυλώνα «Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή» του Εθνικού Σχεδίου «Ελλάδα 2.0». Φορέας χρηματοδότησης: Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Φορέας Υλοποίησης: το ΕΔΥΤΕ Α.Ε. με εταίρο το Ινστιτούτο Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και Χρόνιες Παθήσεις, που αποτελεί τον επίσημο εκπαιδευτικό και ερευνητικό φορέα του αναπηρικού κινήματος της χώρας.

Active Assisted Living Programme “Ageing Well in the Digital World”

Πρόγραμμα AAL

Σκοπός

Το πρόγραμμα AAL (Active Assisted Living):

- δημιουργήθηκε το 2008 ως μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών μελών της,
- προάγει τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της αυτονομίας των ατόμων, ιδίως των ηλικιωμένων και των ατόμων με κινητικές ή κοινωνικές δυσκολίες.

Σκοπός προγράμματος:

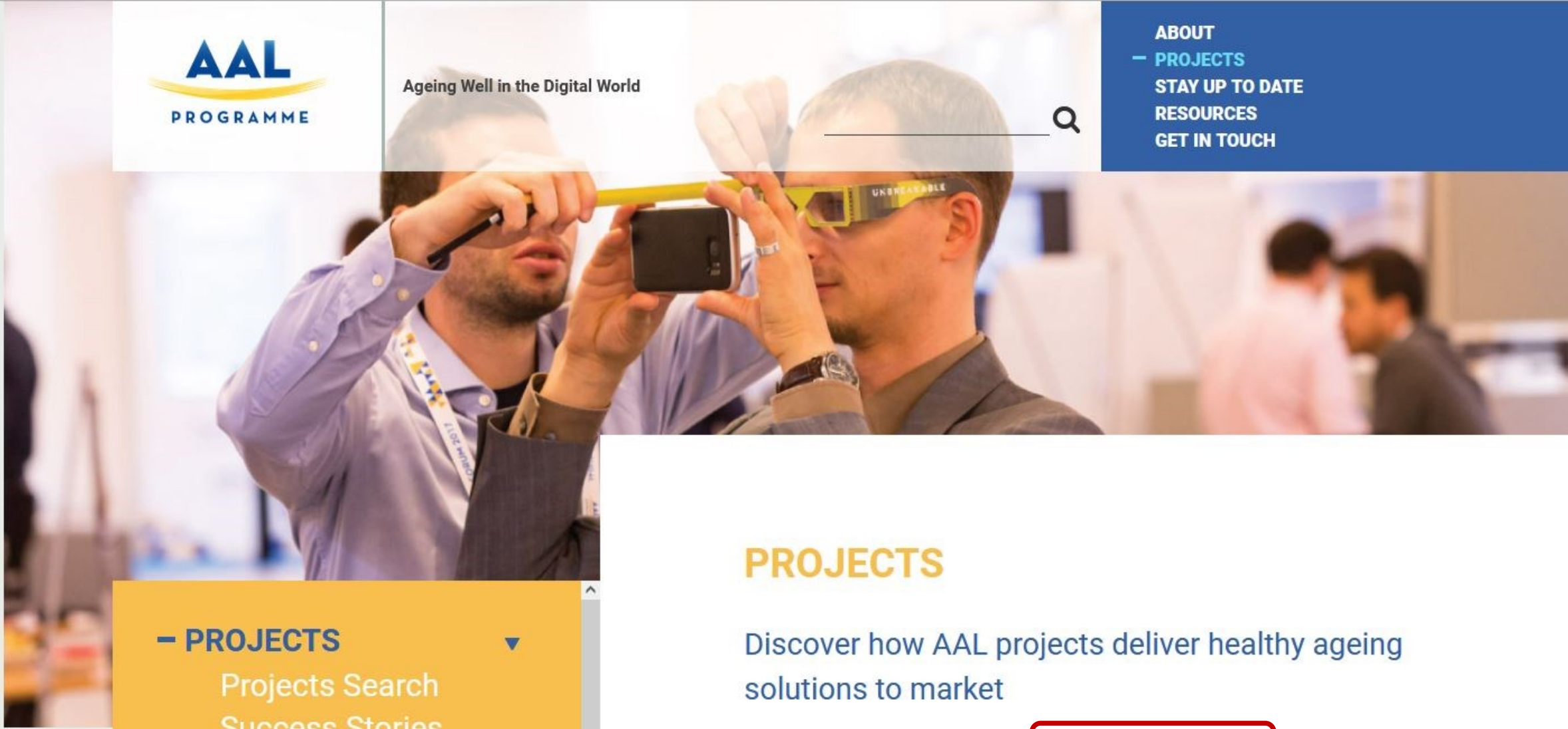
- η προώθηση της δημιουργίας και της εφαρμογής καινοτόμων λύσεων βασισμένων στην τεχνολογία, οι οποίες μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής και να ενισχύσουν την ανεξαρτησία των ηλικιωμένων ατόμων.
- η αναβάθμιση των υγειονομικών φορέων και των κοινωνιών.

Ageing Well in the Digital World

- ABOUT
- **PROJECTS**
- STAY UP TO DATE
- RESOURCES
- GET IN TOUCH

— **PROJECTS** ▼

- Projects Search
- Success Stories
- Support for Projects
- Reports
- Previous Calls ▼

PROJECTS

Discover how AAL projects deliver healthy ageing solutions to market

Since AAL started it has funded 309 collaborative projects working on products and services designed to improve quality of life for older people.

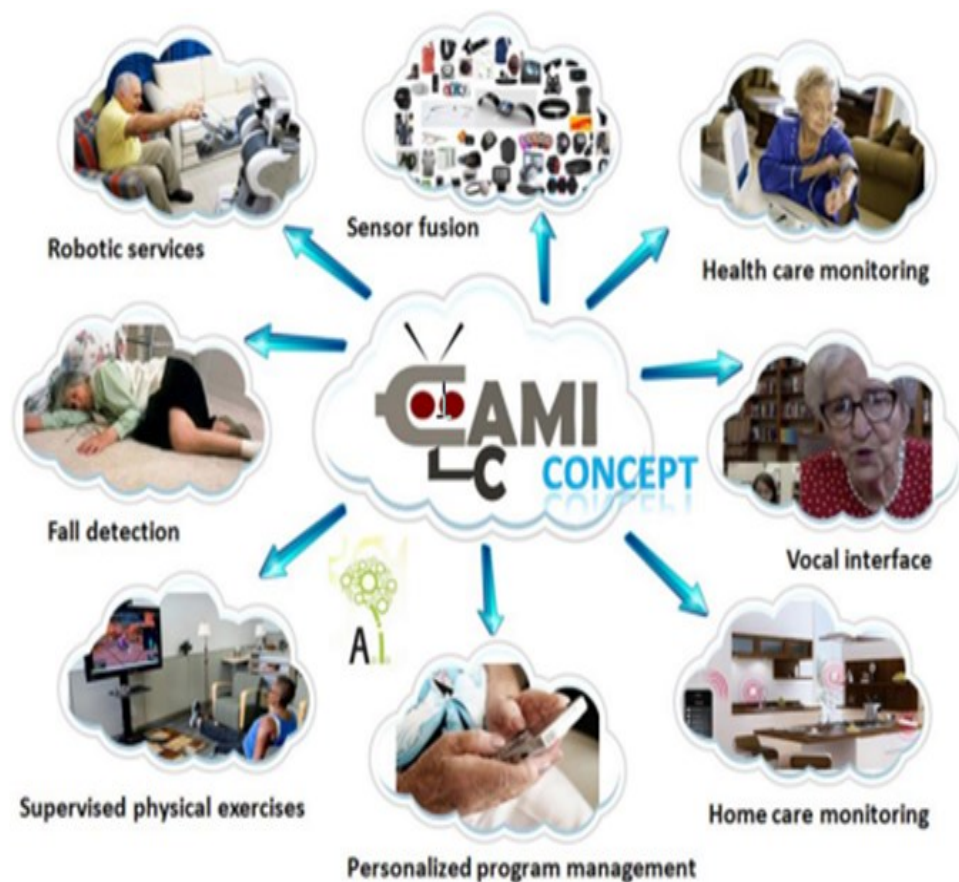
These projects have delivered some remarkable results and many of the resulting solutions have found their way on to the market and are now being

Πρόγραμμα AAL

Στατιστικά Στοιχεία

- Με τη συγχρηματοδότηση από πολλά ευρωπαϊκά κράτη ιδιαίτερα μέσω του προγράμματος Horizon 2020, το πρόγραμμα υποστηρίζει ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα που επικεντρώνονται σε προηγμένες τεχνολογίες για τη **διευκόλυνση της ημερήσιας ζωής και της φροντίδας των ηλικιωμένων**.
- Από το 2008, το AAL έχει χρηματοδοτήσει με επιτυχία **309 projects** έως σήμερα, με εκτιμώμενο συνολικό προϋπολογισμό περίπου **700 εκατομμυρίων ευρώ**. Μέχρι σήμερα τα ολοκληρωμένα projects έχουν λάβει συνολικό ποσό χρηματοδότησης περίπου 440 εκατομμύρια και στην διαδικασία αυτή συμμετέχουν 13 κράτη-μέλη.

Πρόγραμμα AAL CAMI

- εφαρμογή επόμενης γενιάς που προσφέρει έξυπνες υπηρεσίες που λαμβάνουν υπόψη τις προτιμήσεις του χρήστη,
- σύνολο εξατομικευμένων και πρακτικών υπηρεσιών για ευημερία, άνεση, κοινωνική αλληλεπίδραση και υγειονομική φροντίδα ηλικιωμένων,
- ορατές επιδείξεις του συστήματος CAMI μέσω πιλοτικών δοκιμών,
- δυνατότητα παρακολούθησης και διαχείρισης της υγείας, του σπιτιού και του περιβάλλοντος του χρήστη,
- έξυπνο, ενημερωμένο, φιλικό συνεργάτη, που δέχεται εντολές, δίνει συμβουλές ή υπενθυμίσεις,
- πλατφόρμα που προσφέρει προσαρμοσμένη, έξυπνη και δυναμική διαχείριση προγραμμάτων, καθώς και αναφορές και επικοινωνία με επαγγελματίες υγείας.

Το Μάιο του 2020 η υλοποίηση του project ACESO με αναμενόμενη διάρκεια 36 μηνών, με συνολικό προϋπολογισμό 2.705.088 €, μετά από δωρεά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συνεργασία με το Υπουργείο Εκπαίδευσης και Έρευνας της Ρουμανίας και συμμετείχαν 5 ευρωπαϊκές χώρες, η Ρουμανία, η Ελβετία, η Πολωνία, η Ουγγαρία και η Σλοβενία.

Περιλαμβάνει μια εφαρμογή για κινητά, tablet ή laptop όπου υπάρχει μια βάση δεδομένων όπου αποθηκεύονται τόσο τα υπάρχοντα όσο και τα νέα δεδομένα υγείας του εκάστοτε χρήστη.

Αναπτύχθηκε μια καινοτόμα ηλεκτρική οδοντόβουρτσα που συνδυάζεται με μια έξυπνη συσκευής προσομοίωσης σάλιου, SalIPen, η οποία δημιουργήθηκε από την Citst για τη συλλογή δεδομένων κατά τη διάρκεια του βουρτσίσματος. Τα δεδομένα και τα αποτελέσματα είναι προσβάσιμα από εξουσιοδοτημένους χρήστες.

Κύριες λειτουργίες της πλατφόρμας ACESO είναι:

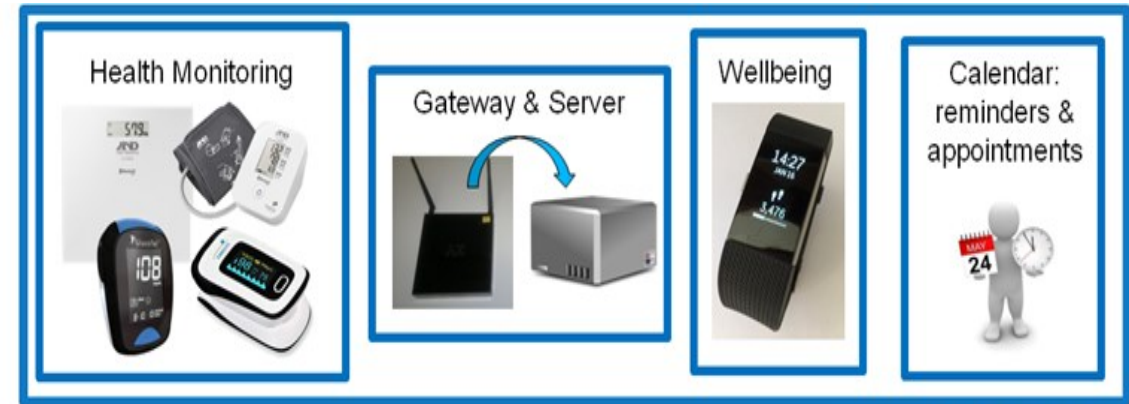
- i) Παρακολούθηση φυσικών παραμέτρων υγείας και υγιεινής του στόματος.
- ii) Υπενθυμίσεις ημερολογίου για τους χρήστες.
- iii) Διατήρηση της φροντίδας του στόματος μέσω εξατομικευμένης εμπειρίας βούρτσισματος που προκύπτει από τη συμπεριφορά βούρτσισματος του χρήστη.
- iv) Εργαλεία αξιολόγησης για τους φροντιστές, οι οποίοι θα μπορούν να βελτιστοποιούν τις παρεμβάσεις φροντίδας και να συμβουλεύουν τους ασθενείς τους στον χρόνο.

Πρόγραμμα ΑΑΛ

ACESO

Τα πλεονεκτήματα του ACESO:

- ❖ **Πολίτες:**
 - Ευκολότερη πρόσβαση σε εξειδικευμένη φροντίδα, ακόμη και σε απομακρυσμένες περιοχές.
 - Βελτίωση της προσωπικής φροντίδας μεταξύ επισκέψεων σε επαγγελματίες υγείας.
 - Μείωση του χρόνου αναμονής και των καθυστερήσεων.
- ❖ **Επαγγελματίες Υγείας:**
 - Εξατομικευμένες παρεμβάσεις και συμβουλές με βάση την ψηφιακή αξιολόγηση.
 - Εφαρμογή των φροντιδων χωρίς περιορισμούς από το τοπικό δίκτυο του χρήστη.
 - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων.
- ❖ **Επιχειρήσεις:**
 - Καινοτομία και ανάπτυξη στον τομέα της ψηφιακής φροντίδας υγείας.
 - Δημιουργία νέων αγορών και ευκαιριών εξυπηρέτησης.
- ❖ **Κυβερνήσεις:**
 - Μείωση του κόστους υγειονομικής φροντίδας.

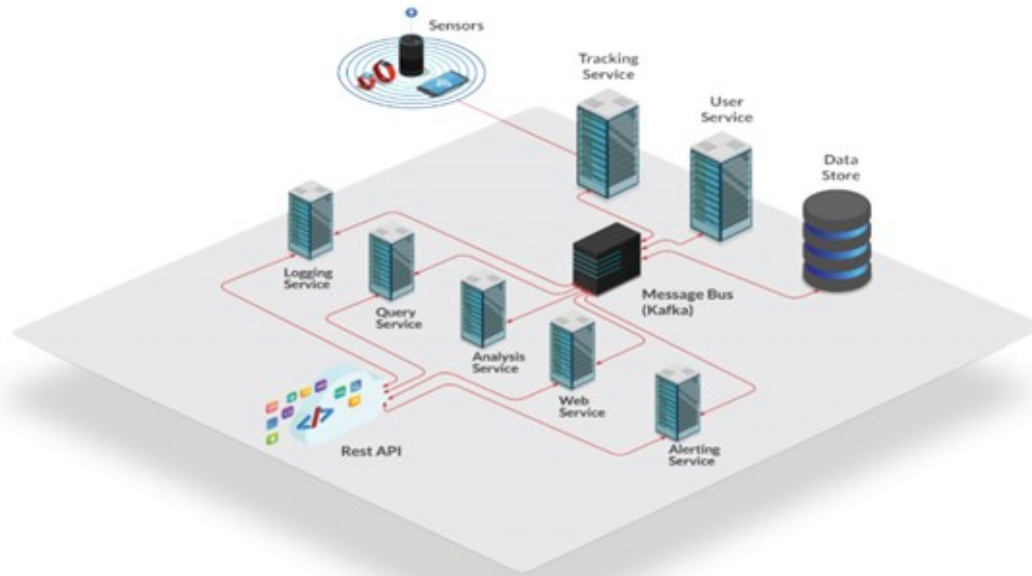
Το project ExerG ξεκίνησε το Μάιο του 2021, έχει διάρκεια 30 μηνών και συνολικό προϋπολογισμό ύψους 2.110.100€. Η Ελβετία, η Αυστρία και ο Καναδάς είναι οι χώρες που συνεργάζονται για την εκπόνηση του project αυτού.

Οι παίκτες καλούνται να ελέγξουν ένα περιβάλλον βιντεοπαιχνιδιού, προβαλλόμενο σε τρεις πλευρικές οθόνες, με συγκεκριμένες κινήσεις του σώματος.

Η συνδυασμένη άσκηση και το παιχνίδι επιτρέπει την ταυτόχρονη ενεργοποίηση των φυσικών και γνωστικών λειτουργιών.

Οι φροντιστές και οι οικογένειες των ασθενών μπορούν να εκπαιδευτούν και να ενημερώνονται για τα βασικά στοιχεία της άνοιας, καθώς το έργο τους παρέχει μια πλατφόρμα για υποστήριξη και συζήτηση.

Ο ηλικιωμένος με άνοια έχει πάνω του το προσαρμοσμένο αντικείμενο (smartwatch, smartphone, αισθητήρες που τοποθετούνται στις σόλες των παπουτσιών), που είναι συνδεδεμένο με την εφαρμογή του κινητού του φροντιστή. Η εφαρμογή αυτή είναι συμβατή σε smartphone Android/IOS, όπου εκεί ο φροντιστής μπορεί να παρακολουθεί το στίγμα του ασθενή. Επίσης, σε περίπτωση που χαθεί το στίγμα, τότε ο φροντιστής ειδοποιείται από SMS, email και ενδεχομένως web-push ειδοποιήσεις.

Το Buddy4All στοχεύει

- να συνδέσει ηλικιωμένους και νεότερους ενήλικες μεταξύ των γενεών, επιτρέποντας την αλληλεπίδραση όπου οι μεγαλύτεροι και οι νεότεροι ενήλικες επωφελούνται ο ένας από τις εμπειρίες του άλλου
- στη βελτίωση της ευημερίας και του ενεργού τρόπου ζωής και των δύο γενεών

- Ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2022.
- Διαρκεί 30 μήνες
- Χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του AAL με συνολικό προϋπολογισμό 2.100.000 €
- Συμμετέχουν 7 εταίροι από 3 χώρες (Αυστρία, Πορτογαλία και Ελβετία).

Επίλογος

ASSISTIVE TECHNOLOGY IS ONE OF THE MOST DYNAMIC, LUCRATIVE, AND GROWING ASPECTS OF OCCUPATIONAL THERAPY.

Η δυνατότητα των ατόμων με ειδικές ανάγκες υγείας να έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε μορφή Υποστηρικτικής Τεχνολογίας, είναι αναγκαία για να διευκολυνθεί η καθημερινότητά τους στο σπίτι, στη δουλειά, στο σχολείο.

Είναι επίσης επιτακτική ανάγκη οι **επαγγελματίες** που συνεργάζονται άμεσα με αυτά **τα άτομα** και τα **μέλη της οικογένειάς τους**, να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι για να παρέχουν την υποστήριξη που απαιτείται, έτσι ώστε τα άτομα με αναπηρία να απολαύσουν πλήρως τα οφέλη της Υποστηρικτικής Τεχνολογίας.

Επίλογος

Η Υποστηρικτική Τεχνολογία έχει τη δύναμη να μεταμορφώσει τις ζωές ενδυναμώνοντας τα άτομα να ζουν ανεξάρτητα και με αξιοπρέπεια.

Αγκαλιάζοντας καινοτόμες λύσεις και υποστηρίζοντας μεγαλύτερη προσβασιμότητα και ένταξη, μπορούμε να αξιοποιήσουμε πλήρως τις δυνατότητες της τεχνολογίας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής για τους ηλικιωμένους και τα άτομα με ειδικές ανάγκες υγείας.

Ας συνεχίσουμε να υπερασπιζόμαστε τη χρήση βοηθητικών συσκευών ως εργαλεία ενδυνάμωσης, σύνδεσης και ίσων ευκαιριών για όλους.

Ας αξιοποιήσουμε κατάλληλα όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Μια Ελλάδα με Όλους για Όλους:
Εθνική Στρατηγική
για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρία
2024-2030

Απρίλιος 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Σας ευχαριστώ

Ας αξιοποιήσουμε κατάλληλα όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Είναι ευκαιρία να τα αξιοποιήσουμε για μια Ελλάδα με όλους για όλους.

Καθηγήτρια Αθηνά Λαζακίδου

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών,
Εργαστήριο Εφαρμογών Ψηφιακής Υγείας & Οικονομικών Υγείας (DigiTHEA Lab)

Ιστοσελίδα DigiTHEA Lab: <http://digithea.uop.gr>

E-mail: lazakid@uop.gr

Μια Ελλάδα με Όλους για Όλους:
Εθνική Στρατηγική
για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρία
2024-2030

Απρίλιος 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

